

ชี้แจงการปรับอัตราค่าไฟฟ้าโดยอัตโนมัติ (F_t) สำหรับเดือนกันยายน – ธันวาคม 2557

1 ข้อเสนอการปรับอัตราค่าไฟฟ้าโดยอัตโนมัติ (F_t) สำหรับเดือนกันยายน-ธันวาคม 2557

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) เสนอผลการประมาณการค่า F_t ขยายปลีกสำหรับเดือนกันยายน – ธันวาคม 2557 เท่ากับ 71.66 สตางค์ต่อหน่วย ให้คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (กกพ.) พิจารณา ซึ่ง กกพ. ในการประชุมครั้งที่ 35/2557 (ครั้งที่ 284) วันที่ 28 สิงหาคม 2557 ได้พิจารณาข้อเสนอดังกล่าวโดยพิจารณาจากปัจจัยที่เป็นตัวแปรสำคัญต่อการคำนวณค่า F_t ซึ่งประกอบด้วย การเปลี่ยนแปลงของค่าเชื้อเพลิง ค่าซื้อไฟฟ้า และค่าใช้จ่ายตามนโยบายของรัฐ ดังรายละเอียดหลักการคำนวณและองค์ประกอบของค่าใช้จ่ายการคำนวณค่า F_t ตามข้อ 2 และข้อ 3

2 หลักการคำนวณค่า F_t

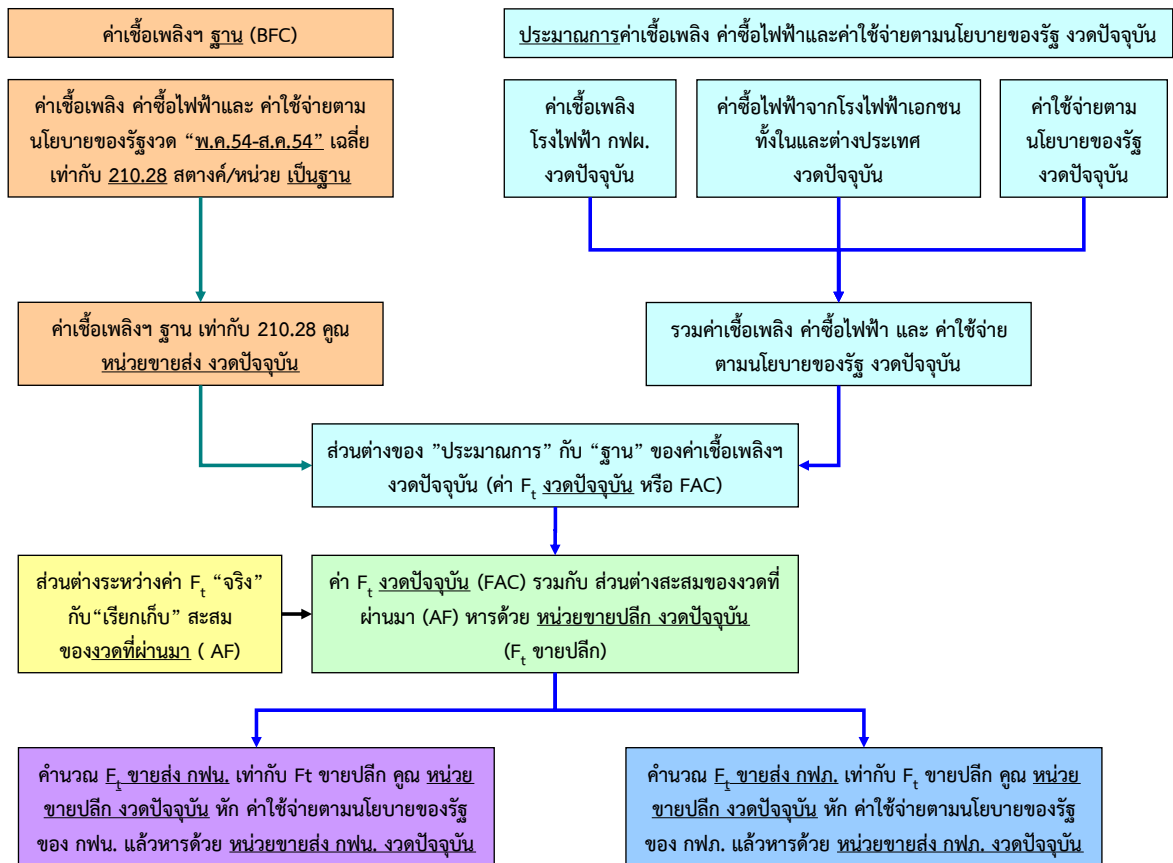
2.1 ค่า F_t ขยายปลีก: คำนวณจากค่าใช้จ่ายในด้านค่าเชื้อเพลิง ค่าซื้อไฟฟ้าของ กฟผ. และค่าใช้จ่ายตามนโยบายของรัฐ ในงวด 4 เดือนข้างหน้า (งวดปัจจุบัน) เทียบกับ ค่าใช้จ่ายที่ใช้คำนวณในค่าไฟฟ้าฐานรวมกับ ค่า F_t ที่เกิดขึ้นจริงต่างจากที่เรียกเก็บ สะสมในงวด 4 เดือน ที่ผ่านมา (AF) หาดด้วยประมาณการหน่วยขยายปลีกในงวดปัจจุบัน

2.2 ค่า F_t ขยายส่งให้ การไฟฟ้านครหลวง (กฟน.) และ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.):

F_t ขยายส่งให้ กฟน. คำนวณจากค่า F_t ขยายปลีกคูณประมาณการหน่วยขยายปลีกที่ กฟน. ขายให้กับผู้ใช้ไฟฟ้าในงวดปัจจุบัน หักค่าใช้จ่ายตามนโยบายของรัฐของ กฟน. หาดด้วยประมาณการหน่วยขยายส่งที่ กฟผ. ขายให้ กฟน.

สำหรับ F_t ขยายส่งให้ กฟภ. ก็คำนวณในทำนองเดียวกัน

^{1/} ตัวอย่างค่าใช้จ่ายตามนโยบายของรัฐ เช่น มูลค่าการรับซื้อไฟฟ้า (Adder) สำหรับผู้ผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กมาก (VSPP) ค่าใช้จ่ายและมูลค่าเงินนำส่งเข้ากองทุนพัฒนาไฟฟ้าสำหรับโรงไฟฟ้าของการไฟฟ้า

รูปแสดงหลักการคำนวณค่า Ft

3 องค์ประกอบของค่า Ft

3.1 ค่าเชื้อเพลิงฐาน (Base Fuel Cost: BFC) คำนวณจากค่าเชื้อเพลิง ค่าซื้อไฟฟ้าและค่าใช้จ่ายตามนโยบายของรัฐ ที่สอดคล้องกับค่า Ft ขายปลีกในงวดเดือนพฤษภาคม 2554-สิงหาคม 2554 ที่รวมไว้ในค่าไฟฟ้าฐานจำนวน 95.81 สตางค์ต่อหน่วยขายปลีก โดย BFC มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 210.28 สตางค์ต่อหน่วยขายส่ง คุณ ประมาณการหน่วยขายส่งในงวดปัจจุบัน

ราคาเชื้อเพลิงเฉลี่ยในงวดเดือนพฤษภาคม 2554 – สิงหาคม 2554 ซึ่งใช้เป็นค่าเชื้อเพลิงฐาน มีดังนี้

น้ำมันเตา	23.64	บาท/ลิตร
น้ำมันดีเซล	28.59	บาท/ลิตร
ก๊าซธรรมชาติ		
อ่าวไทยและพม่า	250.05	บาท/ล้านบีทียู
JDA	232.71	บาท/ล้านบีทียู
น้ำพองและภูฮ่อม	303.78	บาท/ล้านบีทียู
ลานกระบือ	43.89	บาท/ล้านบีทียู
ลิคไนต์	569.7	บาท/ตัน

ซึ่งค่าใช้จ่ายในด้านเชื้อเพลิง ค่าซื้อไฟฟ้าและค่าใช้จ่ายตามนโยบายของรัฐ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 216.13 สตางค์ต่อหน่วยขายส่ง และเมื่อหักค่าใช้จ่ายที่ปรับลดเพียงครั้งเดียวในงวดเดือนพฤษภาคม 2554 – สิงหาคม 2554 คือ 1) เงินช่วยเหลือบรรเทาภาระค่าไฟฟ้าให้ผู้ซื้อไฟฟ้าจากส่วนลดการลงทุนที่ต่ำกว่าแผนของการไฟฟ้าในปี 2551-2553 บางส่วนจำนวน 2,600 ล้านบาท หรือ 4.64 สตางค์/หน่วยขายส่ง และ 2) เงินค่า AF ที่ยกจากงวดมกราคม 2554 - เมษายน 2554 มาลดในงวดเดือนพฤษภาคม 2554 – สิงหาคม 2554 จำนวน 678 ล้านบาท หรือ 1.21 สตางค์ต่อหน่วยขายส่ง แล้วจะมีค่า BFC สำหรับการคำนวณค่า Ft ตั้งแต่เดือนกันยายน 2554 เป็นต้นไป เท่ากับ **210.28** สตางค์ต่อหน่วยขายส่ง ดังตาราง

(สตางค์/หน่วยขายส่ง)

ค่าเชื้อเพลิง ค่าซื้อไฟฟ้าและค่าใช้จ่ายตามนโยบายของรัฐ เฉลี่ย [1]	216.13
เงินปรับลดงวดเดียวในค่า F_t พ.ค.54-ส.ค.54	
- ส่วนลดการลงทุนฯ 2551-2553 จำนวน 2,600 ล้านบาท [2]	4.64
- AF ม.ค.54-เม.ย.54 [3]	1.21
BFC สำหรับการคำนวณค่า F_t ตั้งแต่เดือนกันยายน 2554 เป็นต้นไป [4]=[1]-[2]-[3]	210.28

3.2 ประเมินการค่าเชื้อเพลิงโรงไฟฟ้าของ กฟผ. ประกอบด้วยประมาณการค่าเชื้อเพลิงน้ำมันเตา น้ำมันดีเซล ก๊าซธรรมชาติ ลิกไนต์ และอื่นๆ เป็นต้น โดยนำปริมาณการใช้เชื้อเพลิงแต่ละชนิดคูณกับราคาเชื้อเพลิงชนิดนั้นๆ

3.3 ประมาณการค่าซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชน ประกอบด้วยประมาณการค่าซื้อไฟฟ้าจากการบริษัทในเครือ กฟผ. ผู้ผลิตไฟฟ้าอิสระรายใหญ่ (Independent Power Producers: IPPs) ผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็ก (Small Power Producers: SPPs) และค่าซื้อไฟฟ้าจากต่างประเทศ (สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว มาเลเซีย และอื่นๆ) รวมทั้งค่าซื้อไฟฟ้าในรูปแบบอื่นๆ ค่าซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าแต่ละรายประกอบด้วยส่วนของ 1) ค่าความพร้อมจ่าย (Availability Payments: AP) 2) ค่าพลังงานไฟฟ้า (Energy Payments: EP) และ 3) ค่าใช้จ่ายตามนโยบายของรัฐ (Policy Expense: PE) ในส่วนของโรงไฟฟ้าเอกชน

3.4 ประมาณการค่าใช้จ่ายตามนโยบายของรัฐ (Policy Expense: PE) ประกอบด้วยประมาณการ

- 1) เงินนำส่งเข้ากองทุนพัฒนาไฟฟ้าเพื่อการพัฒนาหรือฟื้นฟูท้องถิ่นที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานของโรงไฟฟ้าของการไฟฟ้า
- 2) เงินส่วนเพิ่มราคาซื้อไฟฟ้า ที่ กฟผ. และ กฟภ. จ่ายให้กับผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็กมาก (Very Small Power Producers: VSPPs) และที่ กฟผ. จ่ายให้กับโครงการผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็ก (Small Power Producers: SPPs)
- 3) รวมทั้งค่าใช้จ่ายตามนโยบายของรัฐอื่นๆ

3.5 Fuel Adjustment Cost: FAC คำนวณจาก ส่วนต่างระหว่าง “ประมาณการค่าใช้จ่ายในด้านเชื้อเพลิงฯ” (Estimated Fuel Cost: EFC) ตามข้อ 3.2-3.4 กับ “ค่าเชื้อเพลิงฐาน” ตามข้อ 3.1 ในงวด

ปัจจุบัน หาดด้วย ปริมาณการหน่วยขายปลีกรวม 4 เดือนในงวดปัจจุบัน ได้อัตราค่า FAC เฉลี่ยต่อหน่วยขายปลีก ซึ่งจะเทียบเท่ากับค่า Ft ขายปลีก ในกรณีที่ยอดยกมาจากที่งวดที่ผ่านมาเป็นศูนย์

3.6 ยอดสะสมมาจากงวดที่ผ่านมา (Accumulate Factor: AF) คือ ส่วนต่างระหว่าง “ค่า Ft ที่เกิดขึ้นจริง” กับ “ค่า Ft เรียกเก็บ” สะสมของงวดที่ผ่านมา ซึ่งอาจจะมีค่า “เป็นบวก” คือ เก็บเงินค่า Ft จริงเกินกว่าค่า Ft เรียกเก็บ หรือมีค่า “เป็นลบ” คือ เก็บเงินค่า Ft ที่เกิดขึ้นจริงต่ำกว่าค่า Ft เรียกเก็บ

3.7 Ft ขายปลีก สำหรับงวดปัจจุบัน คำนวณจากผลรวมของ “FAC งวดปัจจุบัน” ตามข้อ 3.5 รวมกับ “ยอดสะสมมาจากงวดที่ผ่านมา” ตามข้อ 3.6 หาดด้วย ปริมาณการหน่วยขายปลีกงวดปัจจุบัน จะได้อัตราค่า Ft ขายปลีกเฉลี่ย สำหรับเรียกเก็บในอัตราเท่ากันตลอดทั้งงวด 4 เดือน เป็นอัตราที่เสนอขออนุมัติให้เรียกเก็บจากผู้ใช้ไฟฟ้าทุกประเภท มีหน่วยเป็น สตางค์ต่อหน่วยขายปลีก

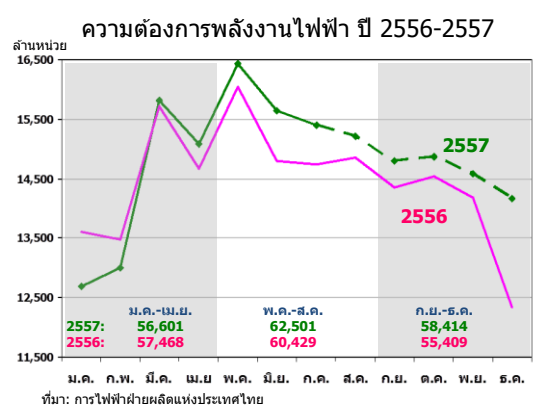
3.8 Ft ขายส่ง ประกอบด้วย Ft ขายส่งสำหรับ กฟน. และ Ft ขายส่งสำหรับ กฟภ. โดยที่ Ft ขายส่งสำหรับ กฟน. คำนวณจาก Ft ขายปลีก คูณด้วย ปริมาณการหน่วยขายปลีกงวดปัจจุบัน ที่ กฟน. ขายให้ผู้ใช้ไฟฟ้า หักเงินค่าใช้จ่ายตามนโยบายของรัฐในส่วนของ กฟน. หาดด้วย หน่วยขายส่งที่ กฟน. ขายให้ กฟน. งวดปัจจุบัน อัตราที่ใช้สำหรับ กฟน. เรียกเก็บจาก กฟน. เท่านั้น มีหน่วยเป็น สตางค์ต่อหน่วยขายส่ง สำหรับ Ft ขายส่งสำหรับ กฟภ. ก็คำนวณในทำนองเดียวกัน

4 ผลการคำนวณค่า Ft สำหรับเดือนกันยายน – ธันวาคม 2557

การพิจารณาผลการคำนวณค่าไฟฟ้าตามสูตรการปรับอัตราค่าไฟฟ้าโดยอัตโนมัติ (Ft) สำหรับงวดกันยายน – ธันวาคม 2557 ของ กฟน. ในการประชุม ครั้งที่ 35/2557 (ครั้งที่ 284) เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2557 เท่ากับ 71.66 สตางค์ต่อหน่วย ซึ่งประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายเชื้อเพลิงที่เพิ่มขึ้นจากค่าเชื้อเพลิงฐาน 66.17 สตางค์ต่อหน่วย และภาระคงค้างสะสมมา 5.49 สตางค์ต่อหน่วย ทำให้ Ft ในงวดนี้เพิ่มขึ้นจากงวดพฤษภาคม-สิงหาคม 2557 เท่ากับ 2.66 สตางค์ต่อหน่วย ทั้งนี้รายละเอียดการคำนวณค่า Ft สำหรับงวดกันยายน-ธันวาคม 2557 มีดังนี้

4.1 ความต้องการใช้ไฟฟ้าและการผลิตไฟฟ้า

ความต้องการพลังงานไฟฟ้า (Net Generation) ในช่วงเดือนกันยายน-ธันวาคม 2557 คาดว่าจะเท่ากับ 58,414.00 ล้านหน่วย ต่ำกว่าช่วงพฤษภาคม-สิงหาคมที่ผ่านมา 4,087 ล้านหน่วย หรือคิดเป็นร้อยละ 6.54 เนื่องจากเข้าสู่ช่วงฤดูหนาวซึ่งความต้องการใช้ไฟจะมีแนวโน้มลดลงทุกปี อย่างไรก็ตามค่าสูงกว่าความต้องการพลังงานไฟฟ้าในช่วงเดียวกันของปี 2556 เนื่องจากความเชื่อมั่นทางการเมืองในประเทศและภาวะเศรษฐกิจโลกที่มีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้นกว่าปี 2556

4.2 อัตราแลกเปลี่ยน

อัตราแลกเปลี่ยนของเงินบาทต่อเงินดอลลาร์สหรัฐที่ใช้คำนวณต้นทุนค่าเชื้อเพลิง ใช้อัตราแลกเปลี่ยนขายถัวเฉลี่ยธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 5 สิงหาคม 2557 เท่ากับ 32.27 บาทต่อเหรียญสหรัฐเป็นฐานในการประมาณการ ซึ่งแข็งค่า 0.19 บาทต่อเหรียญสหรัฐ หากเทียบกับอัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ยในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงสิงหาคมที่เท่ากับ 32.46 บาทต่อเหรียญสหรัฐ

4.3 การใช้เชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้าและราคาเชื้อเพลิง

การใช้เชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้า (Generation Mix) งวดกันยายน-ธันวาคม 2557 เมื่อเทียบกับงวดพฤษภาคม - สิงหาคม 2557 คาดว่าจะใช้ก๊าซธรรมชาติลดลงร้อยละ 3.29 ถ่านหินลิกไนต์ลดลงร้อยละ 5.27 ถ่านหินนำเข้าลดลงร้อยละ 17.74 ซีโอไฟฟ้าจากลาวและมาเลเซียลดลงร้อยละ 20.61 ไฟฟ้าพลังน้ำในประเทศลดลงร้อยละ 17.38 น้ำมันเตาลดลงร้อยละ 25.60 และน้ำมันดีเซลลดลงร้อยละ 63.36 ตามลำดับ

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบการผลิตไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงแต่ละประเภท ในการคำนวณค่า F_t งวดเดือนพฤษภาคม - สิงหาคม 2557 กับงวดประมาณการเดือนกันยายน-ธันวาคม 2557

ประเภท	พ.ค. 57 - ส.ค. 57 [1]		ก.ย. 57 - ธ.ค. 57 (ประมาณการ) [2]		เปรียบเทียบ [2]-[1]	
	ล้านหน่วย	%	ล้านหน่วย	%	ล้านหน่วย	%
พลังน้ำ	1,901.23	3.04	1,570.71	2.69	-330.52	-17.38
น้ำมันเตา	609.5	0.98	453.49	0.78	-156.01	-25.60
ลิกไนต์	5,802.54	9.28	5,496.54	9.41	-305.99	-5.27
ถ่านหินนำเข้า	5,855.77	9.37	4,699.82	8.05	-1,155.94	-19.74
ก๊าซธรรมชาติ	40,967.44	65.55	39,619.54	67.83	-1,347.90	-3.29
น้ำมันดีเซล	67.24	0.11	24.64	0.04	-42.6	-63.36
ลาว และมาเลเซีย	4,695.28	7.51	3,727.71	6.38	-967.57	-20.61
อื่นๆ	2,601.58	4.16	2,821.54	4.83	219.97	8.46
รวม	62,500.56	100	58,414.00	100	-4,086.56	-6.54

ที่มา: การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ข้อมูล ณ 6 สิงหาคม 2557

ในส่วนของราคาเชื้อเพลิง ราคาก๊าซธรรมชาติคาดว่าจะปรับตัวลดลงจากงวดที่ผ่านมา 2.28 บาทต่อล้านบีทียู น้ำมันเตาเพิ่มขึ้น 1.05 บาทต่อลิตร น้ำมันดีเซล เพิ่มขึ้น 0.65 บาทต่อลิตร และถ่านหินนำเข้าเพิ่มขึ้น 135.47 บาทต่อตัน ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบราคาเชื้อเพลิงเฉลี่ยแต่ละประเภท ที่ใช้ในการคำนวณค่า F_t งวดเดือนพฤษภาคม - สิงหาคม 2557 กับงวดประมาณการเดือนกันยายน - ธันวาคม 2557

ประเภทเชื้อเพลิง	หน่วย	พ.ค. - ส.ค. 57 [1]	ก.ย. - ธ.ค. 57 (ประมาณการ) [2]	เปลี่ยนแปลง [2]-[1]	%
ก๊าซธรรมชาติ	บาท/ล้านบีทียู	323.68	321.40	-2.28	-0.70
น้ำมันเตา	บาท/ลิตร	26.84	27.89	+1.05	+3.91
น้ำมันดีเซล	บาท/ลิตร	26.44	27.09	+0.65	+2.46
ถ่านหินนำเข้า	บาท/ตัน	2,415.04	2,550.51	+135.47	+5.61

ที่มา: การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ข้อมูล ณ 6 สิงหาคม 2557

จากสัดส่วนการใช้เชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้าและราคาเชื้อเพลิงดังกล่าว ส่งผลให้ค่าใช้จ่ายในด้านเชื้อเพลิงที่เปลี่ยนแปลงไปจากเชื้อเพลิงฐาน (Fuel Adjustment Cost: FAC) ในงวดกันยายน - ธันวาคม 2557 เท่ากับ 35,469.71 ล้านบาท ต่ำกว่า FAC งวดพฤษภาคม - สิงหาคม 2557

4.4 ภาระคงค้างสะสมมาจากงวดที่ผ่านมา (Accumulated Factor: AF)

ภาระคงค้างสะสมมาจากงวด พฤษภาคม - สิงหาคม 2557 เกิดจากส่วนต่างระหว่าง ค่า F_t ที่เกิดขึ้นจริง กับค่า F_t ที่เรียกเก็บ เท่ากับ 2,942.27 ล้านบาท ซึ่ง กฟผ. รับภาระแทนประชาชนในช่วงดังกล่าว

5 ผลการพิจารณาของ กฟผ. สำหรับการประมาณค่า F_t เดือนกันยายน - ธันวาคม 2557

กฟผ. ได้พิจารณาค่า F_t โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อประชาชน ความถูกต้องและความเหมาะสมตามสูตรการปรับอัตราค่าไฟฟ้าอัตโนมัติ F_t ตามมติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติเมื่อวันที่ 27 เมษายน 2554 รวมทั้งพิจารณาถึงความเหมาะสมในการผลิตไฟฟ้าของประเทศโดยเฉพาะในกรณีที่มีการผลิตไฟฟ้านอกแผน เงินค่าปรับจากการลงทุนที่ต่ำกว่าแผนของการไฟฟ้าทั้ง 3 แห่ง ความมั่นคงของการผลิตไฟฟ้า ตลอดจนภาระที่เกิดจากการบรรเทาผลกระทบต่อประชาชนและภาคการผลิตที่จะเกิดขึ้นกับ กฟผ. ในอนาคต

ทั้งนี้ กฟผ. ได้พิจารณาข้อเสนอของ กฟผ. ที่ประมาณการค่า F_t ในงวดเดือนกันยายน - ธันวาคม 2557 สำหรับเรียกเก็บจากประชาชนเท่ากับ 71.66 สตางค์ต่อหน่วย เพิ่มขึ้นจากค่า F_t ในงวดเดือนพฤษภาคม - สิงหาคม 2557 เท่ากับ 2.66 สตางค์ต่อหน่วย และเห็นว่าปัจจัยที่ทำให้ค่า F_t เพิ่มขึ้นในครั้งนี้เกิดจากภาระคงค้างสะสม ที่ กฟผ. รับภาระแทนผู้ใช้ไฟฟ้าในงวดเดือน พฤษภาคม - สิงหาคม 2557 อย่างไรก็ตาม ประมาณการต้นทุนการผลิตไฟฟ้าในงวดเดือน กันยายน - ธันวาคม มีค่าต่ำกว่างวดที่ผ่านมา หากส่งผ่านภาระดังกล่าวไปให้ผู้ใช้ไฟฟ้าทั้งหมดจะส่งผลต่อภาระค่าครองชีพและต้นทุนการผลิตของผู้ใช้ไฟฟ้ามากเกินไป จึงมีมติให้จัดเก็บค่า F_t งวดเดือนกันยายน - ธันวาคม 2557 ในอัตราคงเดิม 69.00 สตางค์ต่อหน่วย เท่ากับค่า F_t ในงวดที่ผ่านมา และให้ กฟผ. รับภาระส่วนที่เหลือเป็นการชั่วคราวไปก่อนจำนวน 2.66 สตางค์ต่อหน่วย หรือคิดเห็นเงิน 1,426 ล้านบาท ทั้งนี้จะมีผลให้ค่าไฟฟ้าเฉลี่ยผู้ใช้ไฟฟ้าทุกประเภทเท่ากับ 3.96 บาทต่อหน่วย

ค่า F_t ในช่วงเดือนกันยายน - ธันวาคม 2557 สำหรับเรียกเก็บจากประชาชนเท่ากับ 69.00 สตางค์ต่อหน่วย